

Tập đọc

1

thuongmaitrucngoxuoi.vn

Biên soạn:

TRẦN THỊ NGỌC BÀO
NGUYỄN CỎ

Biên tập:

ĐỖ QUANG LƯU

Trình bày và minh họa:

ĐẶNG KHÁNH TƯỜNG
NGÔ BÌNH THIÊM
NGUYỄN VĂN THIỆN

Trình bày bìa:

HỒNG KỶ

Biên tập kĩ thuật:

BÙI CHÍ HIẾU

TUẦN LỄ THỨ NHẤT

TRƯỜNG EM

Trường em ngồi mời đỏ hồng
Mọc lên tươi thắm giữa đồng lúa xanh.
Gió về đồng lúa reo quanh
Vẫy chào những bước chân nhanh tới trường.

NGUYỄN BUI VỢI

- ★ 1. Trường em có gì đẹp?
- 2. Đồng lúa reo quanh vẫy chào ai?
- 3. Em tìm trong bài những tiếng có vần: ương, anh, ông.

QUYỀN SÁCH MỚI

Hôm nay cô giáo phát cho Quỳnh một quyền sách mới: sách Tập đọc chứ không phải sách Học vần.

Ra khỏi lớp, Quỳnh chạy một mạch về nhà. Quỳnh khoe với bà, với chị rồi giờ sách ra xem. Ô, sách mới tinh, mùi giấy thơm phức, nhiều tranh vẽ đẹp. Quỳnh cất tiếng đọc vang khắp nhà.

Theo PHONG THU

- ★ 1. Hôm nay Quỳnh có chuyện gì vui?
- 2. Những câu nào cho biết bạn Quỳnh rất vui?

CÔ DẠY

Me, me ơi! Cô dạy:
Phải giữ sạch đôi tay,
Bàn tay mà giầy bẩn
Sách, áo cũng bẩn ngay.

Me, me ơi! Cô dạy:
Cãi nhau là không vui,
Cái miệng nó xinh thế
Chỉ nói điều hay thôi.

Theo PHẠM HỒ

- ★ 1. Trong bài này cô giáo dạy em những điều gì?
- 2. Em tìm trong bài những từ có vần: ay, au.

CHIM NON CHĂM HỌC

Sáng nào Chim non cũng dậy sớm học bài. Chim non đã chăm học lại có giọng đọc rất hay. Khi Chim non cất giọng đọc, các bạn khác cũng dậy đọc theo.

Cuối năm, Chim non và các bạn nhỏ được lên lớp. Chim non được thưởng chiếc áo hoa đẹp nhất, mới nhất.

Theo THANH MAI

- ★ 1. Chim non chăm học như thế nào?
- 2. Chim non được thưởng cái gì? Vì sao?
- 3. Em hãy nói tiếp cho câu đủ ý:
 - Người học trò chăm chỉ học tập là người học trò...
 - Bạn nào ngoan, học giỏi đều được...

TẶNG CHÁU

(Học thuộc lòng)

Vở này ta tặng cháu yêu ta
Tỏ chút lòng yêu cháu gọi là
Mong cháu ra công mà học tập
Mai sau cháu giúp nước non nhà.

BÁC HỒ

- ★ 1. Bác Hồ tặng vở để cháu làm gì?
- 2. Bác Hồ mong muốn các cháu điều gì?
- 3. Em đọc đúng nhịp, nghỉ đúng chỗ bài thơ trên, như thầy giáo đã dạy.

1. BÀN TAY CÔ GIÁO

Bàn tay cô giáo
Tết tóc cho em,
Về nhà mẹ khen
Tay cô đến khéo!

Bàn tay cô giáo
Vá áo cho em
Như tay chị cả,
Như tay mẹ hiền.

Cô cầm tay em
Nắn từng nét chữ,
Em viết đẹp thêm
Thẳng đều trang vở.

ĐÌNH HẢI

2. CON QUẠ KHÔN NGOAN

Một con quạ khát nước. Nó tìm thấy một cái lọ có nước. Song nước trong lọ ít quá, cổ lọ lại cao, nó không thò mỏ vào uống được. Nó nghĩ ra một cách. Nó lấy mỏ gấp từng hòn sỏi bỏ vào trong lọ. Một lúc sau nước dâng lên. Quạ tha hồ uống.

Theo LA PHÔNG-TEN

3. CÂY BÚT CHÌ

Trên bàn em Vova
Có cây chì nhỏ nhỏ.
Vova rất yêu nó
Vì nó giúp Vova
Vẽ chim, ngỗng, lá, hoa
Và những gì em thích.

A. XA-TÊ-IEP
PHẠM HỒ *phóng dịch*

ĐỒ EM

1. Nhỏ như cái kẹo,
Dẻo như bánh giầy,
Ở đâu mực giầy
Có em là sạch.
(là cái gì?)
2. Cái gì mà có hai đầu
Đầu xanh, đầu đỏ hai màu khác nhau.
(là cái gì?)

CÂY BÀNG

Ngay giữa sân trường, sừng sững một cây bàng.

Mùa đông, cây vươn dài những cành khẳng khiu, trụi lá. Xuân sang, cành trên, cành dưới chỉ chít những lộc non mơn mớn. Hè về, những tán lá xanh um che mát cả sân trường. Thu đến, từng chùm quả chín vàng trong kẽ lá.

Ngày ngày, chúng em đùa vui dưới những tán lá bàng tỏa bóng mát rượi.

Theo HỮU TƯỜNG

★ 1. Về mùa đông và mùa xuân cành lá cây bàng khác nhau như thế nào?

2. Em hãy viết thêm từ vào những chỗ trống cho câu đủ ý: Ngày ngày, chúng em... dưới những tán lá bàng...

VIẾT ĐẸP

Cây khế đầu hè
Tòa đây bóng mát,
Một cành cui sát
Qua cửa chấn song
Như đang ghé trông
Em ngồi em viết.

Chữ em nắn nót,
Xinh đẹp, rõ ràng,
Thẳng lối ngay hàng,
Cả trang sáng sủa.

Trích VÕ QUANG

- ★ 1. Em bé đang ngồi viết ở đâu?
2. Chữ của em bé viết đẹp như thế nào?
3. Em tập viết thật đúng, thật đẹp bốn câu thơ cuối.

TRONG CỬA HÀNG GIẢI KHÁT

Trời nắng to. Trong cửa hàng giải khát người ngồi chật ních. Một anh bộ đội bước vào. Lưng anh đeo chiếc ba lô to kèn. Mồ hôi ướt đầm chiếc áo màu cỏ úa. Anh loay hoay tìm chỗ ngồi. Nhưng không còn chiếc ghế nào. Một em bé gái trạc bảy tuổi đứng dậy nắm tay anh:

— Mời chú ngồi vào chỗ cháu!

Anh bộ đội gạt đầu, mỉm cười và dắt em bé vào cùng ngồi với mình.

Nhiều khách hàng nhìn em trêu mến.

Theo THUY CHƯƠNG

- ★ 1. Em tìm trong bài những câu cho biết anh bộ đội rất mệt.
2. Vì sao nhiều khách hàng nhìn em bé gái trêu mến?
3. Em tìm trong bài và ngoài bài học những từ có vần: ung, at; những từ có âm: gh và g.

DƯỚI ANH TRĂNG

Mặt trăng tròn nhô lên từ phía đằng đông.
Ánh sáng trong xanh tỏa khắp khu rừng.
Thỏ mẹ cùng đàn con nắm tay nhau vui múa.
Chân thỏ nhịp nhàng lướt theo nhịp trống.
Trong khu rừng vắng, Hươu, Nai yên lặng
ngắm nhìn; Chim, Sóc cũng chuyền cành
xuống trông cho rõ.

Thỏ mẹ vội mời Hươu, Nai, Chim, Sóc
cùng múa mừng đêm trăng đẹp.

★ 1. Mẹ con nhà Thỏ múa rất đẹp. Em tìm trong bài
những câu nói lên điều đó.

2. Dựa vào bài trên, em điền từ vào chỗ có dấu
chấm cho câu đủ ý: Chân thỏ... lướt theo nhịp
trống. Thỏ mẹ cùng đàn con...

HỜI EM ĐI HỌC

(Học thuộc lòng)

Quyết nhà ai chín đồ cày,
Hồi em đi học hay hay má trợn
Trường em mấy tờ trong thôn
Ríu ra ríu rít chim non đầu mùa.

Trích TỐ HỮU

★ 1. Em tìm những từ cho biết các em bé đi học chuyện trò rất vui vẻ.

2. Em tìm những từ có hai tiếng lặp lại như từ «hay hay».

BÀI ĐỌC THÊM

1. ĐẾN TRƯỜNG

Tỉnh mơ em trở dậy,
Rửa mặt rồi đến trường.
Em bước vội trên đường,
Núi dăng hàng trước mặt.

Sương trắng viền quanh núi
Như một chiếc khăn bông.
— Ô, núi ngủ lơ lửng không!
Giờ mới đang rửa mặt!...

THANH HẠO

2. HAI CON DÊ

Dê đen và dê trắng cùng qua một chiếc cầu hẹp. Dê đen đi đằng này lại. Dê trắng đi đằng kia sang. Con nào cũng muốn tranh sang trước, không con nào chịu nhường con nào. Chúng húc nhau, cả hai đều rơi tõm xuống suối.

3. MÈO CON ĐI HỌC

Mèo ta buồn bực,
Mai phải đến trường,
Liên kiếm cơ luôn:
Cái đuôi tôi ốm.
Cừu mới be toáng:
«Tôi sẽ chữa lành,
Nhưng muốn cho nhanh:
Cắt đuôi, khỏi hết!»
— «Cắt đuôi? Ấy chết...!
Tôi đi học thôi!...»

P. VÔ-RÔN-CÔ
THUY TOÀN dịch

ĐỒ EM

1. Con gì ăn cỏ,
Đầu có hai sừng,
Lỗ mũi buộc thừng,
Cay bừa rất khỏe?
2. Con gì bé tí,
Chăm chỉ suốt ngày,
Bay khắp vườn cây,
Tìm hoa gáy mật?
3. Con gì ăn no
Bụng to mắt híp,
Mồm kêu ụt ịt,
Năm thờ phì phò?

TUẦN LỄ THỨ BA

TAY MẸ

Bao tháng, bao năm, mẹ bế anh em chúng,
con trên đôi tay mềm mại ấy?

Cơm chúng con ăn, tay mẹ nấu; nước
chúng con uống, tay mẹ xách, mẹ đun.

Trời nóng, gió từ tay mẹ đưa chúng con
vào giấc ngủ. Trời rét, vòng tay mẹ lại ủ
ấm cho chúng con.

Lúc nào, ở đâu, quanh chúng con cũng
mang dấu tay mẹ.

Theo PHONG THU

- ★ 1. Vì sao em yêu quý đôi tay của mẹ?
2. Em điền thêm từ vào chỗ trống cho câu đủ ý:
- Trời rét, đôi tay... của mẹ... cho chúng con.
Lúc nào, ở đâu, quanh chúng con cũng mang...

CÁI VÔNG

Đều đều vông đưa
Giữa trưa êm ả,
Ru bé ngủ say,
Sân tròn bóng lá.

Bé ngủ ngon quá
Đầy cả giấc trưa.
Cái vông thương bé
Thức hoài đưa đưa.

ĐÌNH HẢI

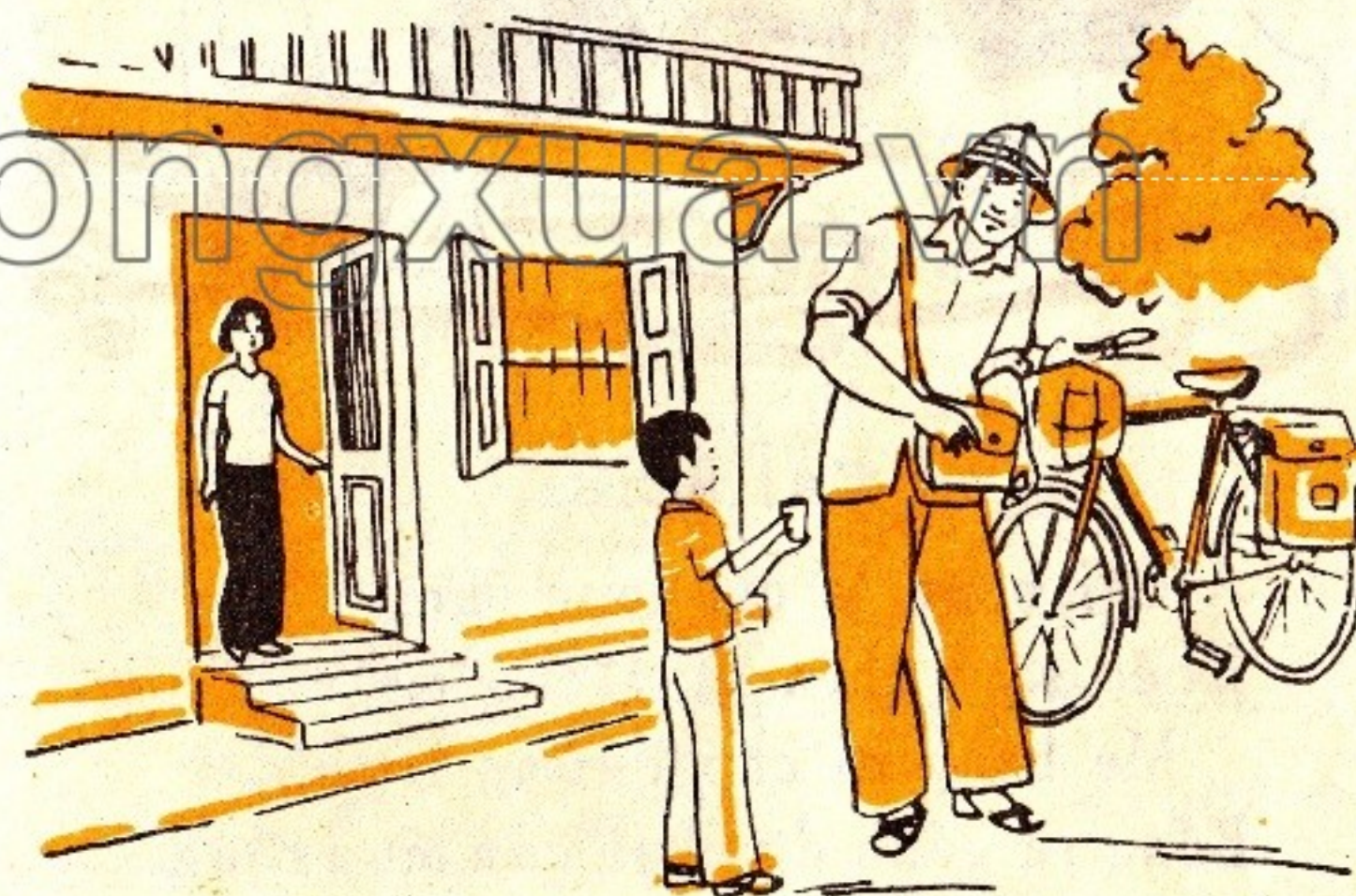
- ★ 1. Em bé ngủ vào lúc nào?
- 2. Em bé ngủ như thế nào?
- 3. Em đặt một câu với từ « em bé ».

BÁC ĐƯA THƯ

Bác đưa thư trao cho Hoạch một bức thư.
Đúng là thư của bố rồi. Hoạch muốn chạy
thật nhanh vào khoe với mẹ, nhưng em chợt
thấy bác đưa thư lấy khăn lau mặt. Mồ hôi
đọng từng vệt trắng trên lưng áo xanh của
bác. Hẳn bác đã đi nhiều, bác mệt lắm.

Hoạch vội chạy vào nhà, rót một cốc nước
lọc mát lạnh, hai tay bung ra, lễ phép mời
bác uống.

Theo TRẦN NGUYỄN ĐÀO

- ★ 1. Em tìm trong bài những câu cho biết bác đưa thư đang rất mệt.
- 2. Thấy bác đưa thư rất mệt, Hoạch đã làm gì?
- 3. Em đặt một câu với từ « lễ phép ».

CÁI BỔNG

Cái bông là cái bông bang
Khéo sậy, khéo sàng cho mẹ nấu cơm.
Mẹ bông đi chợ đường trơn,
Bông ra gánh đỡ chạy cơn mưa ròng.

(Đồng dao)

- ★ 1. Bông giúp mẹ làm những việc gì?
- 2. Em tìm những từ có vần: ơn, eo.
- 3. Em học thuộc lòng cả bài.

AI DẬY SỚM

(Học thuộc lòng)

Ai dậy sớm
Bước ra vườn,
Hoa ngát hương
Đang chờ đón.

Ai dậy sớm
Đi ra đồng,
Có vừng đông
Đang chờ đón.

Ai dậy sớm
Chạy lên đồi,
Cả đất trời
Đang chờ đón.

VÔ QUANG

- ★ 1. Dậy sớm, em được nhìn thấy những cảnh gì ở vườn nhà, ở ngoài đồng và ở trên đồi cao?

- 2. Em đặt một câu trong đó có từ "dậy sớm"

BÀI ĐỌC THÊM

1. NGHE CON

Trau mẹ bảo nghe con:

— Nghe ơ! Con đã lớn rồi, con hãy ra đồng tự tìm cỏ non mà ăn cho chóng lớn.

Chú nghe kêu vang « Nghe ơ! Nghe ơ! » như đê chào mẹ rồi cong đuôi phóng thẳng ra cánh đồng. Cánh đồng bao la, cỏ non mơn mơn, thơm tho, ngọt ngào.

Nghe con vung đôi sừng nhỏ. Chú kêu « Nghe ơ! Nghe ơ! » rồi khoan thai cúi xuống gặm cỏ.

Theo NGUYỄN ĐÌNH CHÍNH

2. CÁI CÒ ĐI ĐÓN CON MƯA

Cái cò đi đón cơn mưa,
Tối tăm mù mịt ai đưa cò về?

Cò về thăm quán cùng quê,
Thăm cha, thăm mẹ, cò về thăm anh.

(Đồng dao)

ĐỒ EM

1. Hình vuông, trong trắng, ngoài xanh
Có đậu, có hành, có cả thịt heo.

(là cái gì?).

2. Chẳng phải chuột
Chẳng phải chim
Ngày ngủ lim dim
Đem tìm bát muối.

(là con gì?)

TUẦN LỄ THỨ TƯ

BÀ VÀ CHÁU

Mẹ mang về cho Diệu Thu một quyển sách. Mẹ nói:

— Khi con còn nhỏ, bà thường đọc sách và kể chuyện cho con nghe. Bây giờ con lớn, con đã biết đọc, biết viết. Con hãy đọc sách cho bà nghe.

Diệu Thu chạy đến bên bà:

— Bà ngồi xuống đây, cháu đọc truyện cho bà nghe nhé.

Diệu Thu cất giọng đọc. Bà ngồi lắng nghe. Mẹ nhìn Diệu Thu âu yếm mỉm cười.

Theo NGÔI SAO XINH

- ★ 1. Mẹ nói với Diệu Thu điều gì?
- 2. Diệu Thu đã làm gì để mẹ và bà vui?
- 3. Em tìm những từ có hai tiếng trong đó có tiếng «cười». Thí dụ: mỉm cười, cười giòn...

AO CÁ

Chiếc ao hợp tác
Dừa rợp quanh bờ,
Bốn mùa đầy nước
Cá bơi lượn lờ.

Ông ra trông cá,
Cháu cùng theo ông
Nhìn cá đớp bọt,
Trăng vàng menh mông.

VÕ VĂN TRỰC

- ★ 1. Ao cá của hợp tác xã có những gì làm cho em thích thú?
2. Cháu theo ông ra ao cá vào lúc nào?
3. Em thích nhất những câu thơ nào trong bài?
Em hãy học thuộc lòng những câu đó.

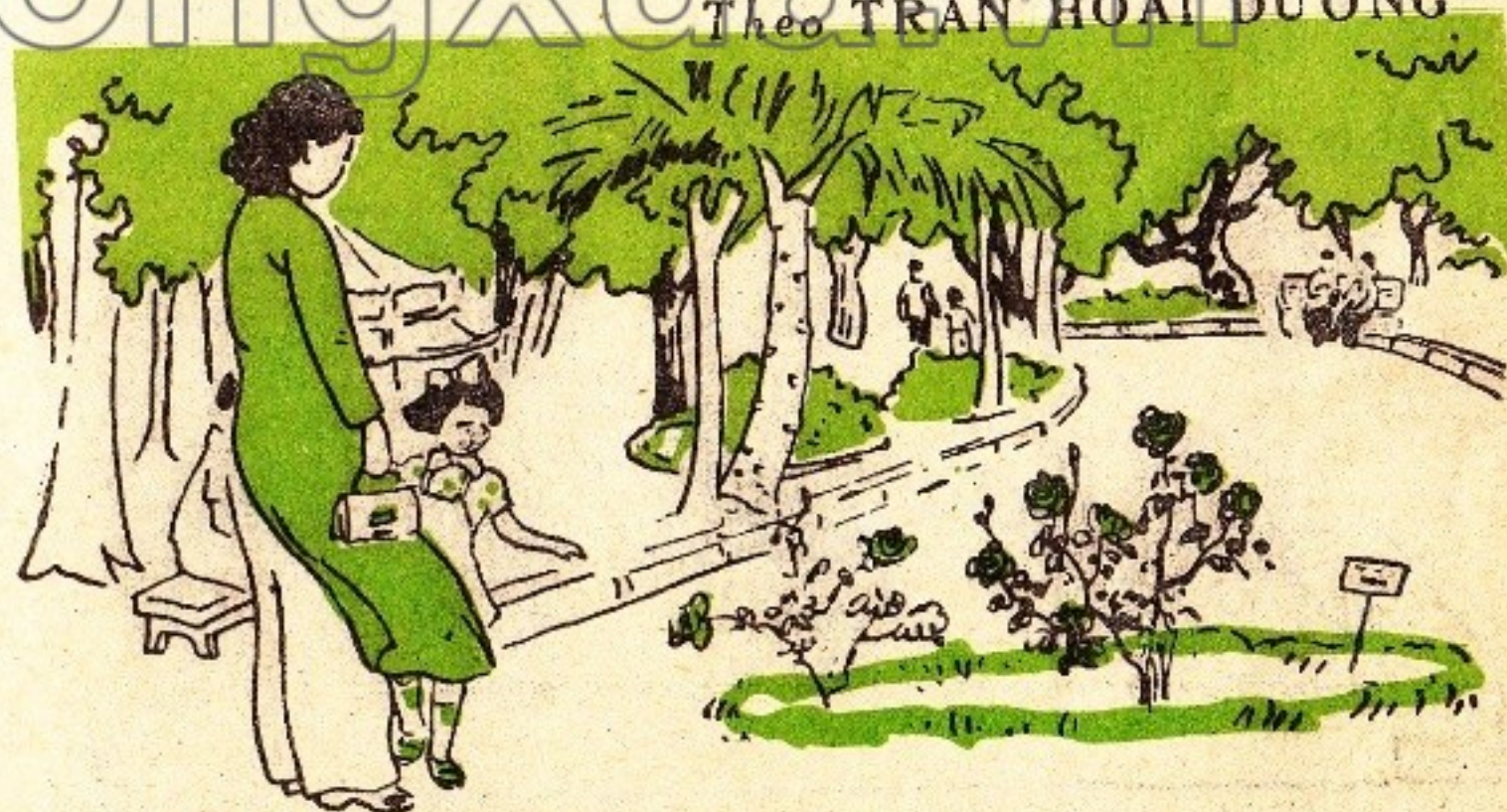
EM BÉ VÀ BÔNG HỒNG

Giữa vườn là um tùm xanh mượt còn ươm
dầm sương đêm, một bông hoa rập rờn trước
gió. Màu hoa đỏ thắm. Cánh hoa mịn màng,
khum khum úp sát vào nhau như còn ngập
ngừng chưa muốn nở hết. Đóa hoa tỏa hương
thơm ngát. « Ôi! Bông hồng đẹp quá! » Bé
khẽ reo lên và với tay định hái. Mẹ trông
thấy liền bảo:

— Đố con đọc được những chữ gì trên tấm
biên kia?

Bé vừa đánh vần vừa đọc. Bỗng em ôm
chầm lấy mẹ thỏ thẻ: « Mẹ ơi, con không hái
hoa nữa! »

Theo TRẦN HOÀI DƯƠNG

- ★ 1. Vì sao em bé định hái hoa hồng?
2. Đố em biết tấm biên viết gì?
3. Em tìm những từ chỉ các màu đỏ khác nhau.
Ví dụ: đỏ, đỏ thắm...

NẶN ĐỒ CHƠI

Bên thêm gió mát
Bé nặn đồ chơi,
Mèo nằm vẫy đuôi
Tròn xoe đôi mắt.

Đây là quả thị,
Đây là quả na,
Quả này phân mẹ,
Quả này phân cha.

Đây là thằng chuột
Tặng riêng chú mèo,
Mèo ta thích chí
Vênh râu « meo, meo »!

Trích NGUYỄN NGỌC KÝ

- ★ 1. Em bé nặn những thứ gì? Nặn để tặng ai?
2. Em tìm những từ có vần: ênh, oe.

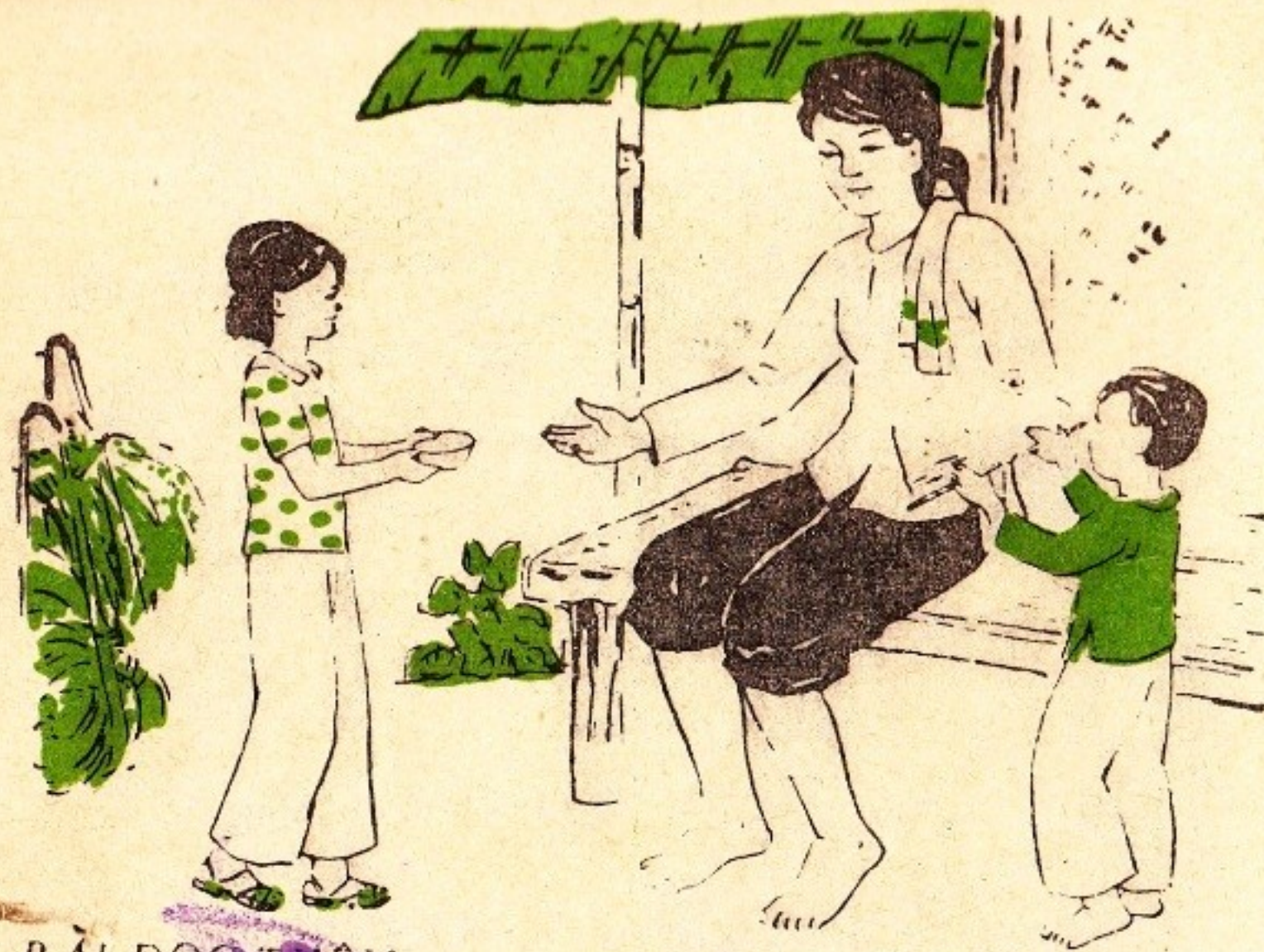
TÌNH CẢM GIA ĐÌNH

(Học thuộc lòng)

— Công cha như núi Thái Sơn,
Nghĩa mẹ như nước trong nguồn chảy ra.
— Con ơi, muốn nên thân người
Lắng tai nghe lấy những lời mẹ cha.
— Anh em như thề tay chân,
Anh em hòa thuận, hai thân vui vầy.

(Ca dao cổ)

- ★ 1. Công lao cha mẹ được ví như thế nào?
2. Vì sao anh em trong nhà được ví như tay với chân?
3. Em đặt một câu trong đó có tiếng « như ».

BÀI ĐỌC THÊM

I. MẸ ĐÃ VỀ

— A! Mẹ đã về!

Phượng, Hà cùng reo lên, chạy ra cổng đón mẹ. Mẹ gánh lúa về, cái áo nâu của mẹ ướt dẫm mồ hôi. Mặt mẹ đỏ bừng...

Hà chạy ù vào nhà lấy quạt, rồi rít hỏi:

— Mẹ có mệt lắm không? Sao mẹ gánh nặng thế? Mẹ ngồi xuống đây, con quạt cho mẹ.

Phượng lễ phép hai tay bưng đến một bát nước chè nóng, thơm phức.

— Con mời mẹ xơi nước ạ!

Mẹ cầm bát nước chè, nhìn hai con, lòng tràn đầy vui sướng.

Theo NGUYỄN VĂN CHƯƠNG

2. QUÊN

Chú gà trống mới lớn
Leo lên nóc mái nhà,
Định đọc một bài thơ,
Nhưng quá đôi hồi hộp,
Vừa cất giọng lại ngắc,
Nhớ được mỗi một từ,
Đành gáy: Cúc cù cu...u...u!

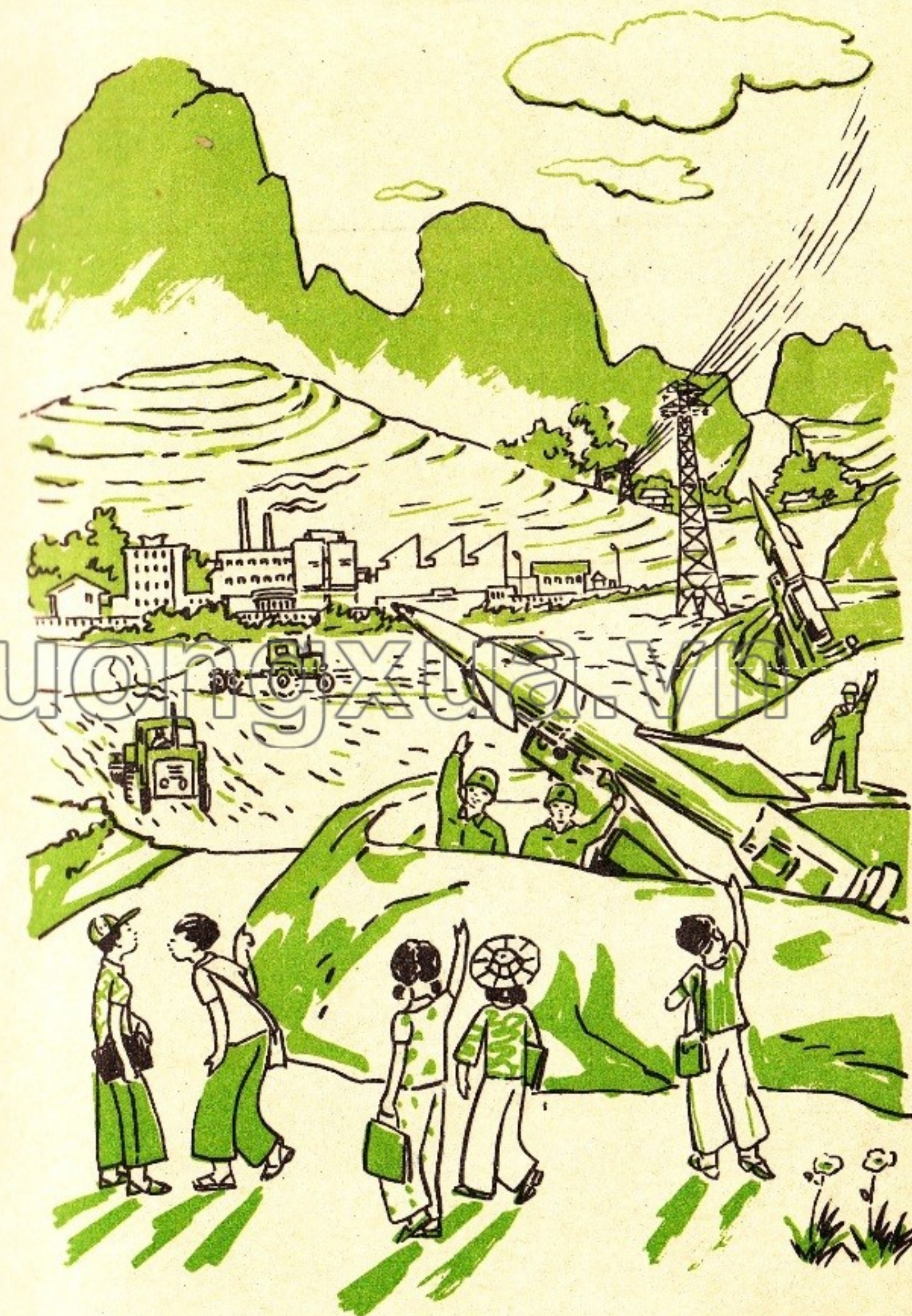
G. VI-Ê-RA
THÚY TOÀN dịch

ĐỐ EM

1. Trông xa tường là mèo,
Lại gần hóa ra chim,
Ban ngày ngủ lim dim,
Ban đêm bay lòng chuột.
(là con gì?)
2. Trên trời có giếng nước trong
Con kiến chẳng lọt, con ong chẳng vào.
(là quả gì?)

TUẦN LỄ THỨ NĂM

EM YÊU MÙA HÈ

Em yêu mùa hè
Có hoa sim tím
Mọc trên đồi quê
Rung rinh bướm lượn.

Thong thả dắt trâu
Trong chiều nắng xé,
Em hái sim ăn.

Trời, sao ngọt thế!

Gió mát lưng đồi,
Ve ngân ra rả.
Trên cao lưng trời
Điều ai vừa thả.

Trích NGUYỄN THANH TOÀN

- ★ 1. Bốn câu thơ đầu cho biết trên đồi có gì?
- 2. Đọc bài thơ, em thích cảnh đẹp nào nhất?
- 3. Em điền vào chỗ có dấu..... các từ sau: hoa sim, lẵng, nắng.
Hôm nay trời..... to.
Em..... nghe tiếng chim hót,
..... mọc trên đồi quê.

CHIM SƠN CA

Trưa mùa hè, nắng vàng như mật ong trải nhẹ trên khắp đồng cỏ Ba Vì. Những con sơn ca đang nhảy nhót trên sườn đồi. Chúng bay lên cao và cất tiếng hót. Tiếng hót lúc trầm, lúc bổng, lảnh lót vang mãi đi xa. Bỗng dưng lũ sơn ca không hót nữa mà bay vút lên nền trời xanh thẳm. Tiếng hót trong ngần của chúng vẫn còn quẩn quýt theo nhịp cánh bay...

Theo PHUƠNG VŨ

- ★ 1. Trong bài này, chim sơn ca làm gì?
- 2. Em hãy tìm những từ diễn tả tiếng hót của chim sơn ca trong bài này.
- 3. Em hãy tìm những từ gồm hai tiếng trong đó có tiếng « xanh ». Ví dụ xanh thẳm.

QUÊ EM

Quê em đồng lúa, nương dâu
Bên dòng sông nhỏ nhịp cầu bắc ngang.
Dừa xanh tỏa mát đường làng,
Ngân nga giọng hát, rộn ràng tiếng thoi.

NGUYỄN HỒ

- ★ 1. Theo bài này, quê em có những cảnh gì tươi đẹp?
- 2. Em tìm những từ cho biết quê em rất vui, rất nhộn nhịp?
- 3. Em đặt một câu với từ « rộn ràng ».

SAU CƠN MƯA

Sau trận mưa rào, mọi vật đều sáng và tươi. Những đóa râm bụt thêm đỏ chói. Bầu trời xanh bóng như vừa được gội rửa. Máy dăm mây bông trôi nhón nhơ, sáng rực lên trong ánh mặt trời.

Mẹ gà mừng rỡ « tục tục » dất bầy con quay quanh vũng nước đọng trong vườn. Những tấm lá mừng xanh nõn nà. Trên lá còn đọng vài giọt mưa rung rinh như hạt ngọc.

Theo VŨ TÚ NAM

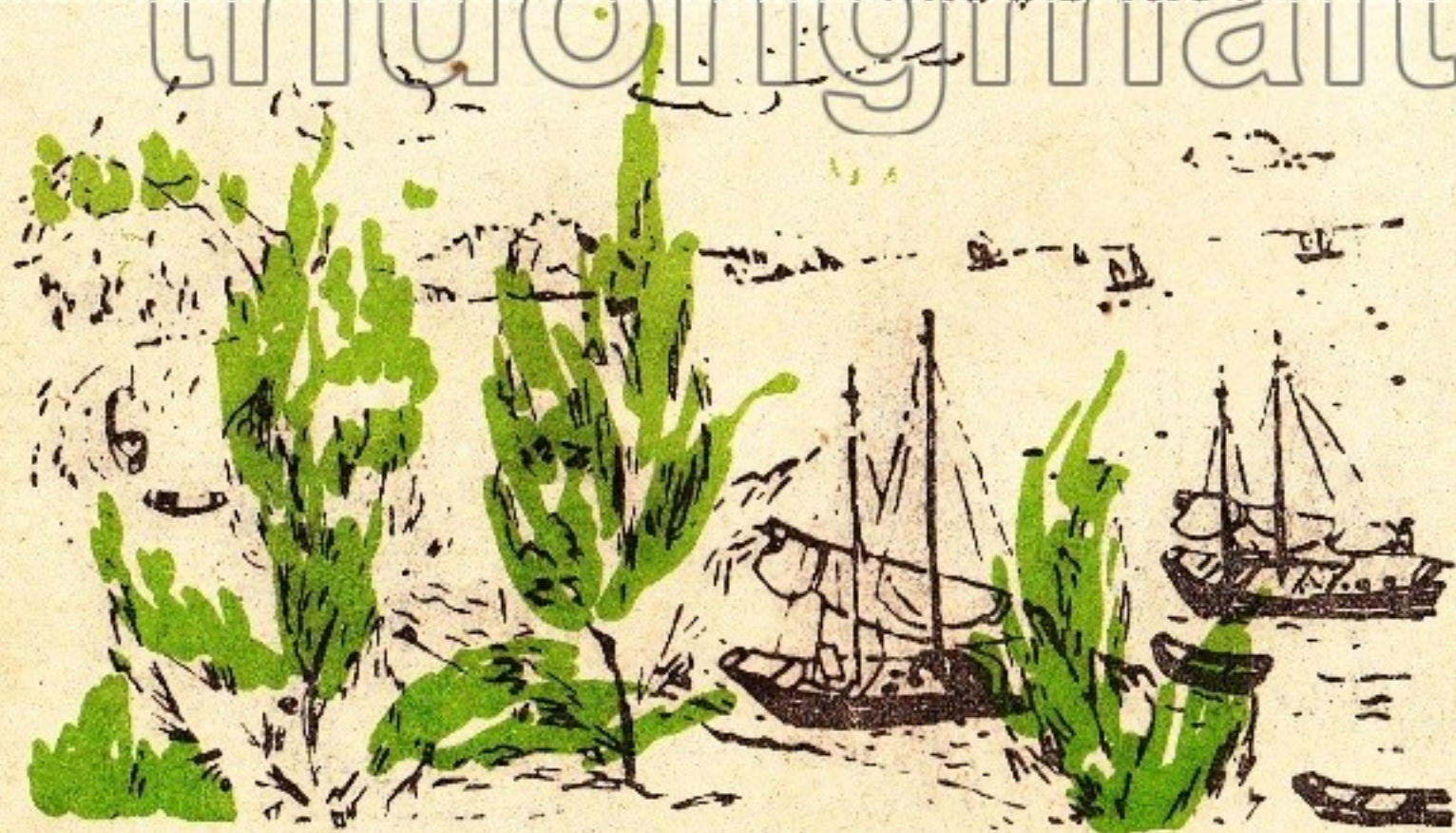
- ★ 1. Sau trận mưa rào, bầu trời như thế nào?
- 2. Em tìm những từ chỉ màu sắc trong bài.
- 3. Em tìm những từ có âm « qu ».

QUÊ EM VÙNG BIÊN

(Học thuộc lòng)

Quê em bên bãi biển,
Khuất sau rừng phi lao,
Quanh năm nghe rì rào,
Lá reo và sóng vỗ.
Đêm thu, trăng sáng tỏ,
Sóng biển lấp lánh vàng.
Ngày hè, nắng chói chang,
Rừng dương lồng lộng gió.
Đêm, sương còn ướt lá,
Thuyền rẽ sóng ra khơi.
Ngày, chéch bóng mặt trời,
Thuyền về đầy ắp cá.

NHƯỘC THUY

- ★ 1. Cảnh vùng biển tả trong bài có gì đẹp?
- 2. Đoàn thuyền đánh cá ra khơi vào lúc nào và về lúc nào?
- 3. Em đặt một câu với từ «đầy ắp».

BÀI ĐỌC THÊM

1. SÁNG HÈ Ở TRƯỜNG SƠN

Sáng hè đẹp lắm, em ơi,
Đầu non cỏ lục, mặt trời vừa lên.
Đa trời xanh ngắt thần tiên,
Đỏ au đường mới mang tên Bác Hồ.
Trường Sơn mây núi lô xô,
Quân đi, sóng lượn nhấp nhô, bụi hồng.

Trích TỐ HỮU

2. ĐÔI BẠN

Đôi bạn rủ nhau vào rừng chơi. Đang đi, hai người bỗng gặp một con gấu. Họ sợ quá. Một người bỏ mặc bạn, chạy trốn, trèo tót lên cây cao. Người kia, bí quá, vội nằm lăn xuống đất, nín thở, giả vờ chết.

Gấu ngửi ngửi vào mặt người nằm nín thở, tưởng là đã chết bèn bỏ đi.

Người ở trên cây tụt xuống, hỏi:

— Gấu nói gì vào tai cậu thế?

Bạn kia mỉm cười trả lời:

— Gấu bảo: Ai bỏ bạn lúc gặp nguy là người không tốt.

Theo NGÔI SAO XINH

3. CHỈ CÓ QUÊ MÌNH LÀ ĐẸP

Con Sếu, con Sếu bay đó đây,
Con Sếu bay đêm rồi bay ngày,
Bay bắc, bay nam, toàn thế giới,
Đôi cánh, đôi chân không biết mỏi.

Chúng em hỏi Sếu:— Này Sếu ơi!
Sếu đã bay nhiều, bay khắp nơi,
Ở đâu đẹp hơn, trên trái đất?
— Chỉ có quê mình là đẹp nhất.

P. VÔ-RÔN-CÔ
THÁI BÁ TÂN dịch

ĐỒ EM

1. Cái gì mà lưới bằng gang,
Xới lên mặt đất những hàng thẳng băng,
Giúp nhà có gạo để ăn,
Siêng làm thì lưới sáng bằng mặt gương?
2. Hòn gì bằng đất nặn ra,
Xếp vào lò lửa nung ba bốn ngày,
Khi ra da đỏ hây hây,
Thân hình rắn chắc đem xây cửa nhà?

TUẦN LỄ THỨ SÁU

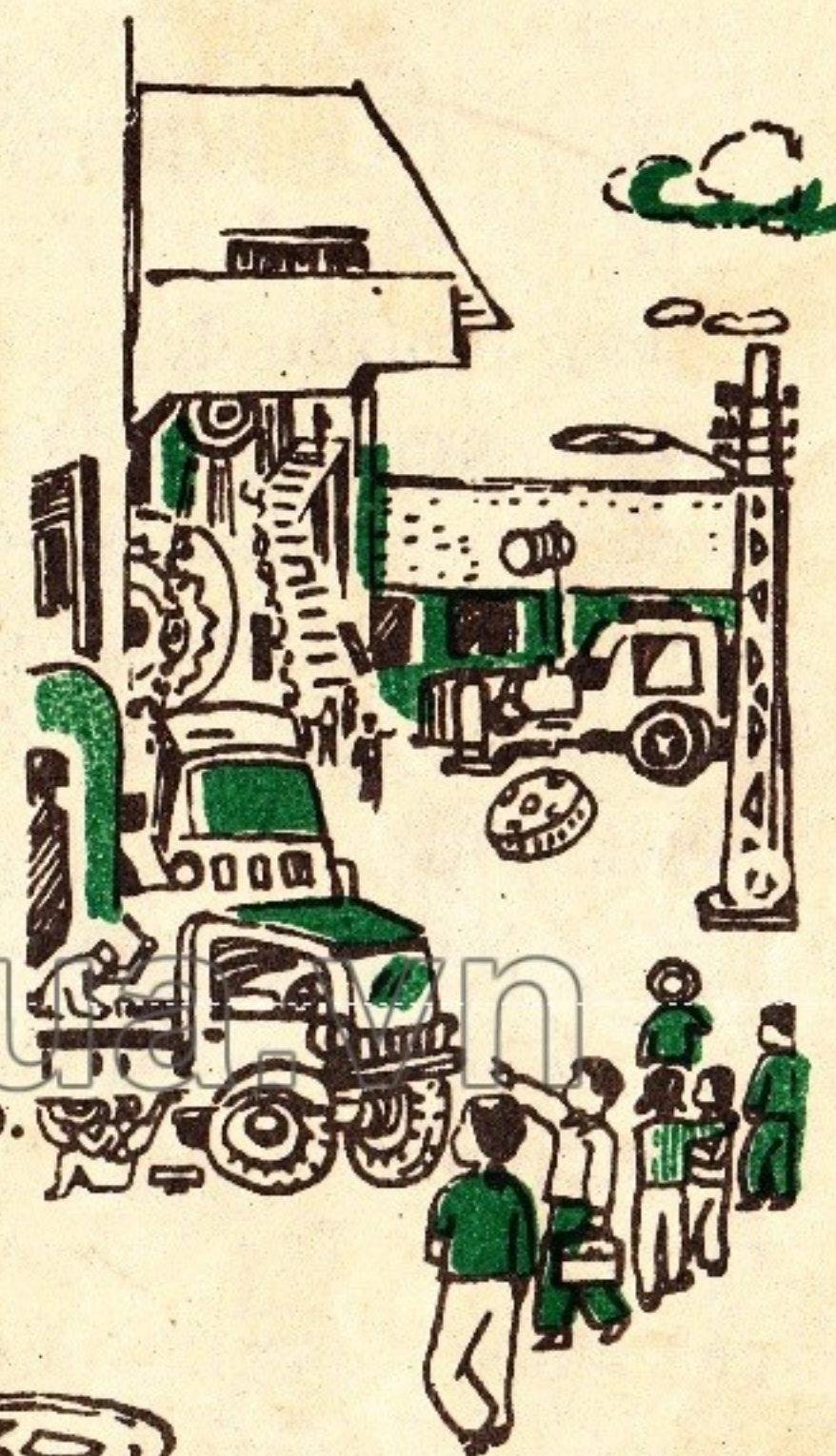
NHÀ MÁY

Vào xem nhà máy
Sửa chữa ô tô
Ở vùng ngoại ô
Mới vừa kiến thiết,
Tôi thấy la liệt
Máy nhỏ, máy to...

Cái quay ro ro,
Cái kêu huýt huýt,
Cái thổi xuyt xuyt,
Cái thét ào ào.

Rầm rập, xôn xao,
Nhịp nhàng, rầm rập.

Trích VÕ QUANG

- ★ 1. Những từ nào trong bài cho em thấy nhà máy sửa chữa ô tô có rất nhiều máy móc?
2. Tiếng máy kêu như thế nào?
3. Em hãy tìm những từ gồm có hai tiếng chỉ tiếng động.
Ví dụ: ro ro, ầm ầm...

TÂY NGUYÊN GIÀU ĐẸP

Tây Nguyên đẹp lắm. Những ngày mùa xuân và mùa thu ở đây trời mát dịu, hương rừng thoang thoảng đưa. Bầu trời trong xanh, rất đẹp. Bên bờ suối, những khóm hoa nhón nhơ, muôn sắc đua nở : trắng, vàng, hồng, tím...

Tây Nguyên có những khu rừng già rậm rạp, có những cánh rừng thưa râm mát, có những đồng cỏ xanh tươi, có suối chảy róc rách. Rừng Tây Nguyên còn là quê hương của nhiều giống thú quý : cọp, voi, trâu rừng, tê giác, nai, hươu sao, gấu đen...

- ★ 1. Những ngày mùa xuân và mùa thu ở Tây Nguyên bầu trời như thế nào? Bên bờ suối có gì đẹp?
- 2. Rừng Tây Nguyên có những thứ gì quý?
- 3. Em hãy gọi đúng tên các con vật vẽ trong tranh.

ÔNG KÉ

Một buổi chiều hè, trời nắng to, ông ké nhờ mấy người khiêng chiếc loong ra suối. Ông cọ sạch, mức nước đồ đầy vào. Không ai biết ông cụ định làm gì. Một lát sau, ông ké dắt theo sau một đàn cháu nhỏ. Tự tay ông mức nước tắm cho từng cháu. Bây giờ mọi người mới hiểu. Ai nấy nhìn nhau cảm động không nói nên lời. Ông ké đó là Bác Hồ muôn vàn kính yêu của chúng ta.

Theo «BÁC HỒ VỚI VIỆT BẮC»

Ông ké: Ông cụ già.

Chiếc loong: thứ đồ dùng để đập lúa ở các vùng đồng bào miền núi phía bắc (giống như chiếc thuyền)

- ★ 1. Trong bài này, ông ké là ai? Ông ké làm gì?
- 2. Vì sao ông ké tắm cho đàn cháu nhỏ?
- 3. Em đặt một câu với từ «kính yêu».

LÀNG DỆT

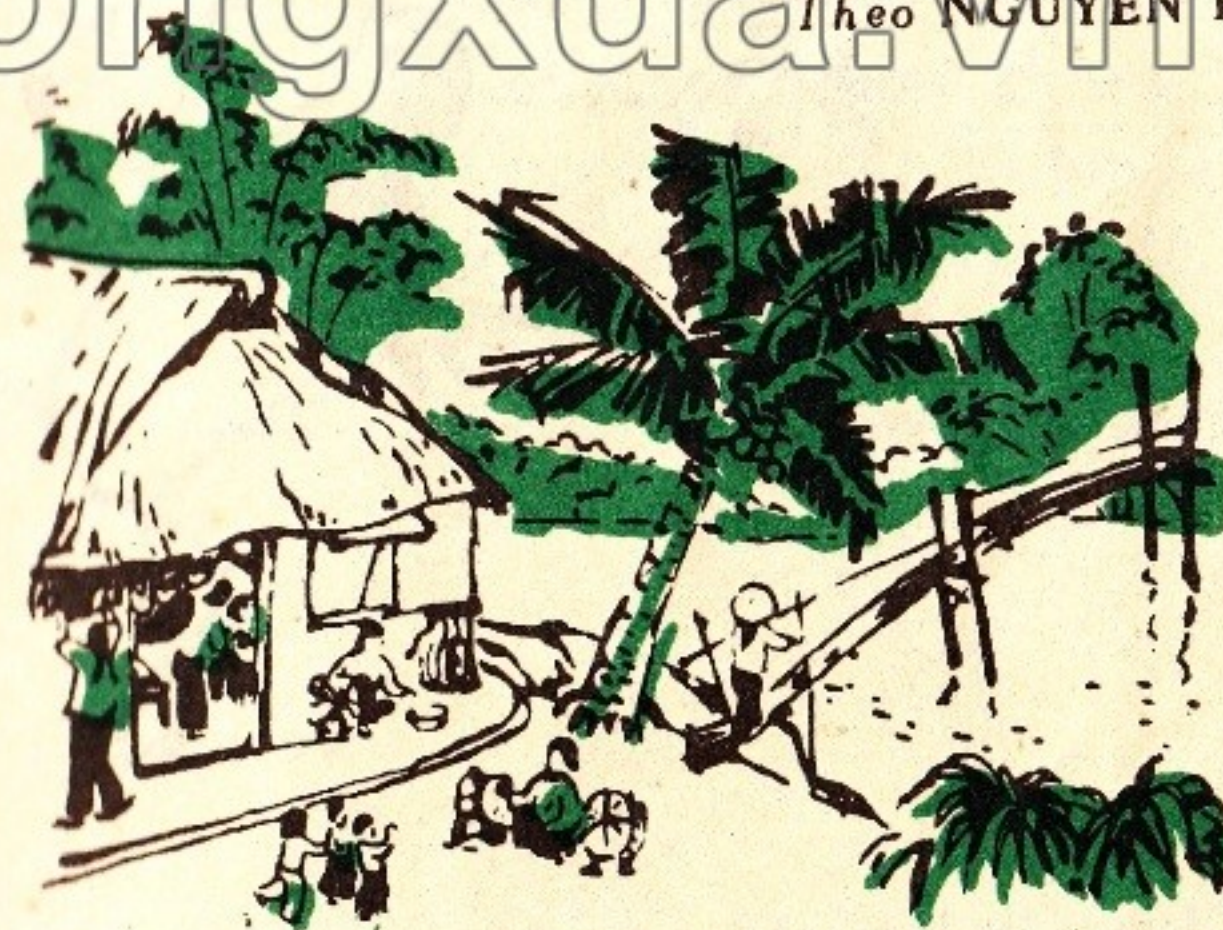
Con sông im lặng chảy qua làng.
Nước sông vỗ vào bờ cát màu phớt hồng.
Đâu những con sóng nhỏ gợn thành những
hình cánh cung. Chúng hiện ra rồi lại biến đi.
Trong làng, những tiếng lách cách rộn
ra suốt ngày đêm. Người trong làng, khi đi
đâu xa, thường nhớ nhất tiếng lách cách
này. Đó là tiếng những con thoi chạy lại
chạy qua trong các khung cửi lụa.

Lách cách! Lách cách! Lách cách!

Ai cũng tưởng như đó là tiếng đập của

trái tim làng dệt.

Theo NGUYỄN KIÊN

- ★ 1. Con sông thì im lặng, còn trong làng dệt thì như thế nào?
- 2. Tại sao ở làng dệt người ta nghe tiếng lách cách suốt ngày đêm?

CHIM SÂU

(Học thuộc lòng)

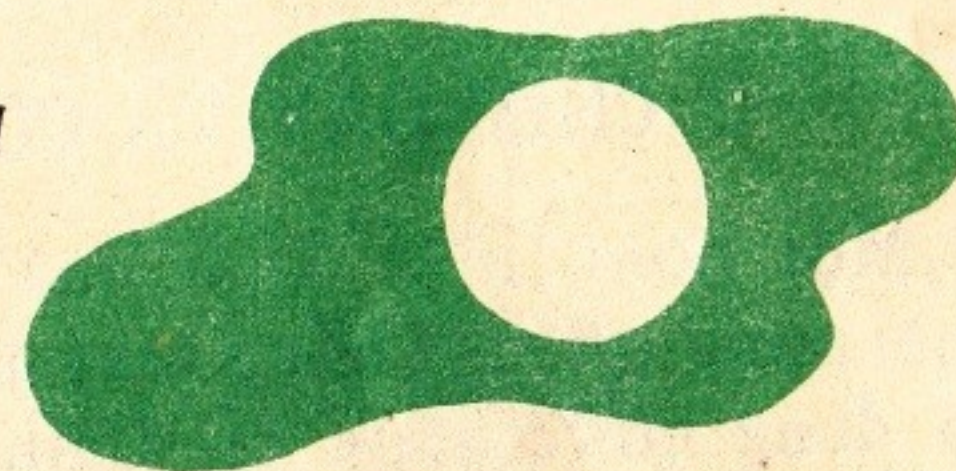
Chim sâu nho nhỏ,
Cái mỏ xinh xinh,
Chăm nhặt, chăm tìm
Bắt sâu cho lá.
Cây yêu chim quá!
Cây vẫy, cây vui,
Búp nở, hoa cười
Chào chim sâu đấy.

PHONG THU

- ★ 1. Chim sâu làm gì?
- 2. Vì sao cây lại yêu chim sâu?
- 3. Em thử tìm những từ gồm có hai tiếng chỉ hình dạng. Ví dụ: nho nhỏ.

BÀI ĐỌC THÊM

1. TRĂNG SÁNG SÂN NHÀ EM

Ông trăng tròn sáng tỏ
Soi rõ sân nhà em.
Trăng khuya sáng hơn đèn,
Ơi ông trăng sáng tỏ
Soi rõ sân nhà em...

Hàng cây cau lặng đứng,
Hàng cây chuối đứng im,
Con chim quên không kêu,
Con sâu quên không kêu,
Chỉ có trăng sáng tỏ
Soi rõ sân nhà em.

Trích TRẦN ĐĂNG KHOA

2. CHIM GÁY VÀ CON KIẾN

Một hôm, kiến khát quá bèn bò xuống suối uống nước. Chàng may trượt ngã, kiến bị dòng nước cuốn đi. Chim gáy đậu trên cây, thấy kiến bị nạn, vội vã bay đi gặp một cành khô thả xuống dòng suối để cứu. Kiến bám vào cành cây, thoát chết.

Ít lâu sau, chim gáy đang đậu trên cây rìa lòng, rìa cánh, không trông thấy người đi săn

nấp sau bụi cây. Người đi săn giương cung, lắp tên... Kiến thấy chim gáy gặp nguy, vội vàng bò đến đốt thật đau vào chân người bắn chim. Bị kiến đốt đau quá, người đi săn bật kêu lên một tiếng. Nghe động, chim vỗ cánh bay đi. Thế là chim thoát nạn.

Theo LAPHÔNGTEN

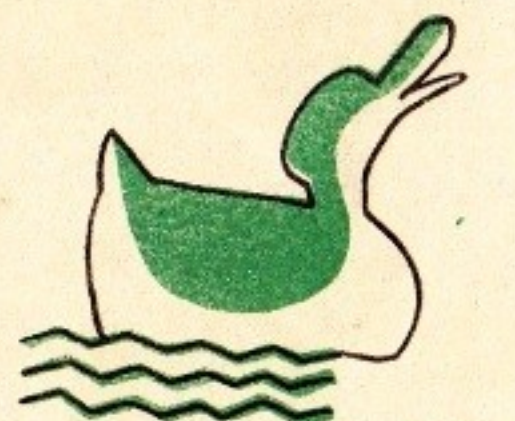
3. ANH LÀ NGƯỜI ĐẸP NHẤT

Ơi anh bộ đội
Cháu của Bác Hồ,
Mũ gắn sao cờ,
Anh, người đẹp nhất!
Tiền như cơn lốc,
Danh như chớp giạt,
Thắng như chẻ tre.
Đau anh tiến về
Đáy tan bóng giặc,
Anh đến vùng nào
Cả vùng ấy hát.

PHẠM HỒ

ĐỒ EM

1. Con gì có cánh
Mà lại biết bơi,
Ngày xuống ao chơi,
Đêm về đẻ trứng.

2. Con gì mào đỏ,
Lông mượt như tơ,
Sáng sớm tinh mơ
Gọi người thức dậy?

3. Con gì nhỏ nhỏ
Trông giống con sâu,
Nó ăn lá dâu,
Nhả tơ vàng óng?

CHÁU ĐI VÀO MỎ

Ngầm trong lòng đất,
Vào mãi hầm sâu,
Ơi chú thợ mỏ
Chú đi về đâu?

Ở sâu dưới đất,
Chú có mỗi mắt,
Chú có mỗi người,
Mà sao cháu thấy
Các chú vẫn cười?

Mai lớn lên rồi,
Cháu cũng làm thợ,
Trên đầu đèn soi,
Cháu đi vào mỏ.

Trích NGÔ VIỆT DINH

- ★ 1. Chú thợ mỏ làm việc ở đâu?
2. Chú thợ mỏ làm việc vất vả như thế nào?
3. Em tìm trong bài những câu thơ có dấu chấm hỏi (?). Em đọc đúng các câu thơ ấy. Em đặt một câu có dấu chấm hỏi (?).

CUA ĐỒNG THỨC GIẤC

Lũ cua con đang ngủ bỗng choàng dậy gọi:
— Mẹ ơi! Mẹ ơi! Bao nhiêu là mặt trời
mẹ ạ!

Cua mẹ bò ra xem. Ồ, lạ nhỉ? Lại có tiếng gì
âm vang khắp cánh đồng. Chú rô phi liền bảo:
— Máy cày và đèn điện đấy!

Mẹ con nhà cua vẫn giương mắt lên ngơ
ngác. Chỉ có bác trâu khoái nhất. Nhìn mẹ
con nhà cua, bác ta lăn ra cười. Có máy
cày, bác ấy đỡ vất vả.

- ★ 1. Mẹ con nhà cua đang ngủ bỗng choàng dậy thấy gì?
- 2. Vì sao bác trâu lại khoái nhất?
- 3. Em đặt một câu với từ «máy cày», một câu với từ «thức giấc».

VÀO HÈ

Khi con tu hú gọi bầy
Lúa chiêm đương chín, trái cây ngọt dần.
Vườn râm dậy tiếng ve ngân,
Bắp rây vàng hạt đầy sân nắng đào.
Trời xanh càng rộng càng cao,
Đôi con diều sáo lộn nhào từng không.

Trích TỐ HỮU

- ★ 1. Theo bài này, về mùa hè người ta nghe và thấy những gì?
- 2. Trong bài này, những câu thơ nào em thấy hay và thích nhất?
- 3. Em tìm những từ cùng vần trong bài thơ. Ví dụ: bầy, cây.

BUỔI SÁNG TRÊN BÃI

Trời sắp sáng.

Phía chân trời đằng đông có những đám mây đen, hình thù kì quái. Chúng như từ trong lòng đất uren lên. Một thoáng sau, những đám mây đen ấy liền chuyển màu. Từ màu đen sang màu tím, sang màu vàng nhạt, rồi màu da cam. Sau cùng là màu đỏ thắm.

Lúc này cảnh vật cũng dần dần hiện ra rất rõ trong một màu xám trắng. Cả bãi sông rộng mênh mông. Xa xa là con đê quai. Giữa bãi là một cái lều của người chăn vịt, trông nhỏ bé như một cái nấm.

Theo VŨ THỊ THƯỜNG

★ 1. Khi trời sắp sáng, những đám mây đen đã chuyển từ màu gì sang màu gì?

2. Em tìm những từ có phụ âm «ch» đứng đầu và những từ có phụ âm «tr».

CHỊ VŨ THỊ SÁU

(Học thuộc lòng)

Người con gái trẻ măng
Giặc đem ra bãi bắn,
Đi giữa hai hàng lính
Vẫn ung dung mỉm cười.
Ngắt một đóa hoa tươi,
Chị gài lên mái tóc,
Đầu ngàng cao bất khuất
Ngay trong phút hi sinh.
Bây giờ dưới gốc dương
Chị nằm nghe biển hát.

Trích PHAN THỊ THANH NHÀN

★ 1. Người con gái trẻ măng nói trong bài thơ này là ai?

2. Khi giặc đem chị Sáu ra bãi bắn, chị đã làm gì?

3. Em tìm những từ trái nghĩa với từ : trẻ, cười, chị.

BÀI ĐỌC THÊM

1. BÁC NGỒI ĐÓ

Trong vườn cây xanh,
Bác Hồ ngồi đó,
Cầm cây chì đỏ,
Nặng vàng reo quanh.

Trang giấy trắng thơm
Thơm mái tóc bạc,
May trời quên trôi
Mãi đừng trông Bác.

VŨ NGỌC BÌNH

2. NGƯỜI NÔNG DÂN VÀ CON GẤU

Ngày xưa, có một người nông dân nghèo đói. Anh ta phải bỏ làng vào rừng vỡ hoang, trồng trọt. Một hôm anh đang gieo hạt cải củ. Bỗng có một con gấu to ở đâu chạy đến quất lớn:

— Anh kia! Ai cho phép anh vào rừng của ta?

Người nông dân bình tĩnh đáp lại:

— Ông gấu ơi! Ông để cho tôi gieo ít cải. Khi cải lớn, tôi chỉ lấy gốc thôi. Còn tất cả thuộc về phần ông.

Gấu nghe bùi tai, nói:

— Thế cũng được. Nhưng anh phải giữ đúng lời hứa. Nếu không, ta sẽ xé xác.

Cải củ lớn. Người nông dân đào lấy củ đem về ăn. Còn ngọn để lại cho gấu. Gấu ăn thấy đắng, tức lắm, nhưng không làm gì được.

3. MỜI VÀO

Cốc, cốc, cốc!
 — Ai gọi đó?
 — Tôi là Thỏ.
 — Nếu là Thỏ
 Cho xem tai.

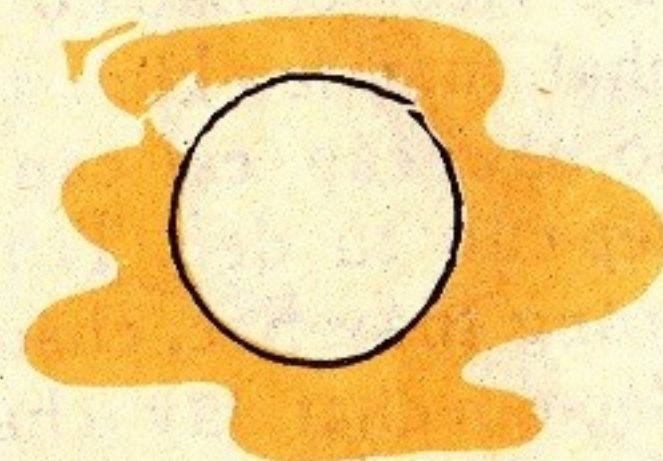

Cốc, cốc, cốc!
 — Ai gọi đó?
 — Tôi là Nai.
 — Thật là Nai
 Cho xem gạc.

Cốc, cốc, cốc!

— Ai gọi đó?
 — Tôi là Gió.
 — Xin mời vào
 Kiêng chân cao
 Vào cửa giữa
 Cùng soạn sửa
 Đón trăng lên
 Quạt mát thêm
 Hơi biển cả
 Reo hoa lá
 Đầy buồm thuyền...
 Đi khắp miền
 Làm việc tốt.

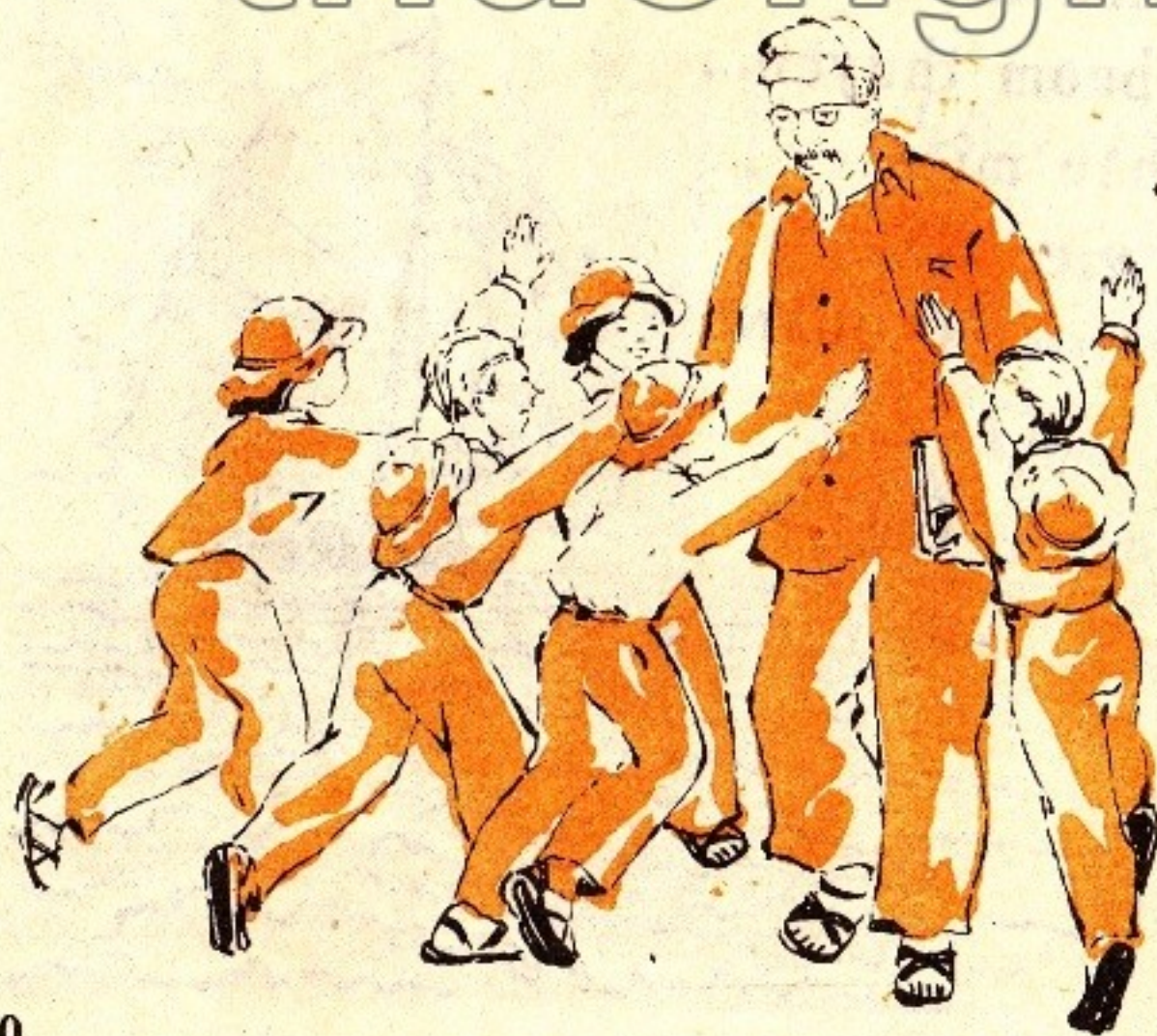
Trích VÕ QUANG

4. LẦN ĐẦU GẶP BÁC HỒ

Lần đầu cháu được gặp Bác, sao mà cảm động! Đúng mười một giờ rưỡi trưa, Bác làm việc về. Bác đội mũ công nhân màu tím nhạt, mắt đeo kính trắng. Bác mặc bộ quần áo nâu, cặp cái cặp da ở nách. Bác đi đôi dép cao su đen. Trông Bác khỏe quá! Vừa trông thấy Bác, cháu vụt chạy ngay đến... Bác ôm chặt lấy cháu. Bác nhìn cháu rất lâu, trùi mền vô hạn. Cái nhìn của Bác suốt đời không bao giờ cháu quên được. Cháu nghẹn ngào, nước mắt cứ tuôn ra, không sao nói được nên lời...

Theo ĐOÀN VĂN LUYỆN
(Dũng sĩ diệt Mĩ)

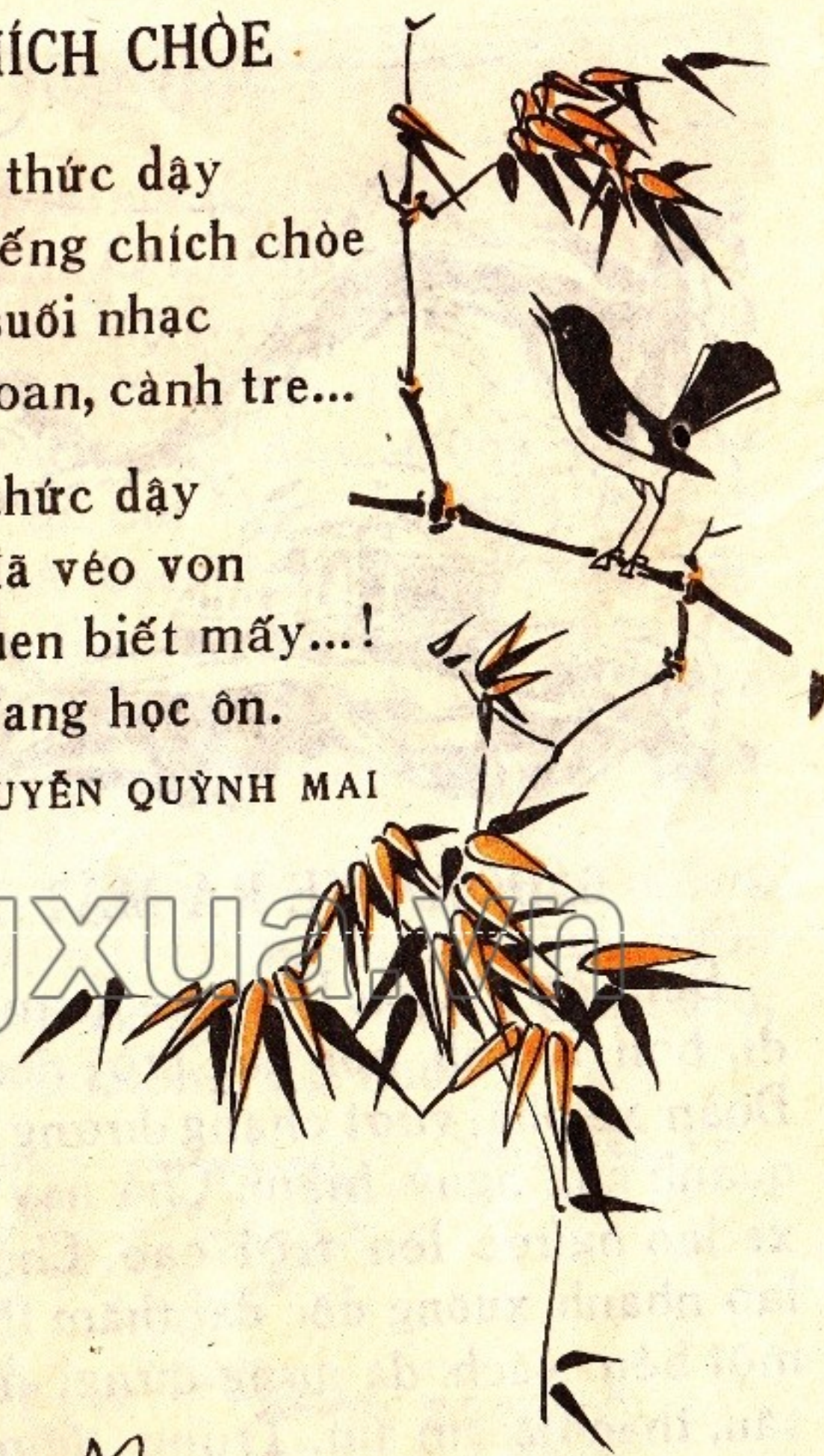

5. TIẾNG CHÍCH CHÒE

Sớm nào em thức dậy
Cũng nghe tiếng chích chòe
Liu lo gieo sỏi nhạc
Trên ngọn xoan, cành tre...

Sớm hè em thức dậy
Chích chòe đã véo von
Tiếng hót quen biết mấy...!
Chích chòe đang học ôn.

Theo NGUYỄN QUỲNH MAI

6. ĐOÀN XE RA MẶT TRẦN

Đêm đã khuya, Đoàn xe quân sự nối nhau đi, bon nhanh, hối hả. Trời đen như mực. Đoàn xe phải vượt chặng đường khúc khuỷu, quanh co, nguy hiểm. Chỗ này tưởng như xe lao ngược lên trời cao. Chỗ kia xe lại lao nhanh xuống dốc dài thăm thẳm. Lại kia, một bên vách đá dựng đứng, một bên vực sâu, thác đổ ầm ầm. Trong đêm tối xe chỉ bật đèn gầm. Ánh đèn chỉ đủ soi một quãng sáng nhỏ mờ mờ trước mũi xe. Vậy mà cả đoàn vẫn cứ nối nhau, lao nhanh. Các anh bộ đội lái xe cừ thật!

Theo HẢI HỒ

7. THƯƠNG TRÂU

Em Đình chọn những cây ngô thân mập, lá xanh mang về cho trâu ăn.

Em bó một bó rơm to. Đội trên đầu không được em phải cồng. Cồng trên lưng mà lá ngô còn lòa xòa kín cả đầu, trông xa như cái nấm biết đi. Em thấy vui vui. Em đi ngang qua nhà bác Vi. Con chó vàng vốn quen với em là thế mà vẫn không nhận ra. Nó chồm lên định cắn. Đình hất bó ngô xuống, con vàng bật tiếng sủa, vẫy đuôi mừng quăn quýt.

Trâu của em Đình da đen bóng, nhúng nhính, đón những cây ngô ăn hết sức ngon lành. Hàm dưới cứ đưa đi đưa lại dẻo quẹo, tưởng như nhai không kịp nuốt.

Theo ĐÀO VŨ

8. GỬI LỜI CHÀO LỚP MỘT

Lớp Một ơi! Lớp Một!
Đón em vào năm trước,
Nay giờ phút chia tay,
Gửi lời chào tiến bước!

Chào bảng đen, cửa sò,
Chào chỗ ngồi thân quen.
Tất cả! Chào ở lại
Đón các bạn nhỏ lên.

Chào cô giáo kính mến,
Cô sẽ xa chúng em...
— Làm theo lời cô dạy,
Cô sẽ luôn ở bên.

Lớp Một ơi! Lớp Một!
Đón em vào năm trước,
Nay giờ phút chia tay
Gửi lời chào tiến bước!

Theo HỮU TUÔNG

TRẢ LỜI CÂU ĐỐ

Trang	Câu đố	
13	1 2	— Cái tây — Bút chì xanh đỏ.
24	1 2 3	— Trâu (hoặc bò). — Ong — Lợn
32	1 2	— Bánh chưng. — Dơi.
40	1 2	— Chim cú. — Quả dừa.
50	1 2	— Lưỡi cày. — Hòn gạch.
60	1 2 3	— Con vịt (hoặc ngan, ngỗng). — Con gà trống. — Con tằm.

MỤC LỤC

Tuần lễ	Số bài	Tên bài	Trang
Thứ nhất	1	Trường em	4
	2	Quyền sách mới	6
	3	Cô dạy	7
	4	Chim non chăm học	8
	5	Tặng cháu	9
	6	Bài đọc thêm Bàn tay cô giáo	10
	7	Con quạ khôn ngoan	11
	8	Cây bút chì	12
Thứ hai		Đố em	13
	9	Cây bàng	14
	10	Viết đẹp	16
	11	Trong cửa hàng giải khát	17
	12	Dưới ánh trăng	18
	13	Hỏi em đi học	20
		Bài đọc thêm	
	14	Đến trường	21
	15	Hai con dê	22
	16	Mèo con đi học	23
		Đố em	24

Tuần lễ	Số bài	Tên bài	Trang
Thứ ba	17	Tay mẹ	25
	18	Cái vông	26
	19	Bác đưa thư	27
	20	Cái bóng	28
	21	Ai dậy sớm	29
		Bài đọc thêm	
	22	Nghé con	30
	23	Cái cò đi đón cơn mưa	31
		Đố em	32
Thứ tư	24	Bà và cháu	33
	25	Ao cá	34
	26	Em bé và bông hồng	35
	27	Nặn đồ chơi	36
	28	Tình cảm gia đình	37
		Bài đọc thêm	
	29	Mẹ đã về	38
	30	Quên	39
		Đố em	40
Thứ năm	31	Em yêu mùa hè	42
	32	Chim sơn ca	43
	33	Quê em	44
	34	Sau cơn mưa	45
	35	Quê em vùng biển	46
		Bài đọc thêm	
	36	Sáng hè ở Trường Sơn	47
	37	Đôi bạn	48
	38	Chỉ có quê mình là đẹp	49
		Đố em	50

Tuần lễ	Số bài	Tên bài	Trang
Thứ sáu	39	Nhà máy	51
	40	Tay Nguyễn giàu đẹp	52
	41	Ông ké	54
	42	Làng dệt	55
	43	Chim sâu	56
		Bài đọc thêm	
	44	Trăng sáng sân nhà em	57
	45	Chim gáy và kiến	58
	46	Anh là người đẹp nhất	59
		Đố em	60
Thứ bảy	47	Cháu đi vào mỏ	61
	48	Cua đồng thức giấc	62
	49	Vào hè	63
	50	Buổi sáng trên bãi	64
	51	Chị Võ Thị Sáu	65
		Bài đọc thêm	
	52	Bác ngời đỏ	66
	53	Người nông dân và con gấu	67
	54	Mời vào	68
	55	Lần đầu gặp Bác	70
	56	Tiếng chích chòe	71
	57	Đoàn xe ra mặt trận	72
	58	Thương trâu	73
	59	Gửi lời chào lớp Một	74
		Trả lời câu đố	76